

Kønsbestemmelse af færøske Ravne

JENS-KJELD JENSEN og KAJ KAMPP

Det er velkendt at hanner hos Ravnen *Corvus corax* er noget større og kraftigere end hunner. Det har af og til været benyttet til at kønsbestemme magerne i Ravnepar (f.eks. Skarphédinsson et al. 1990). Men nogen generel vejledning i kønsbestemmelse af Ravne synes ikke at eksistere, og f.eks. Svensson (1992) giver ingen hjælp på det punkt.

På Færøerne har en af os (JKJ) haft lejlighed til at undersøge et betydeligt antal Ravne (subsp. *varius*), som i årene 1991-93 er blevet skudt i et forsøg på at reducere bestanden. Vægt og vingemål kan variere i årets løb, så hovedmål må anses for mere velegnede til formålet. Vi har her kigget på næblængde og hovedlængde (Fig. 1), begge målt med skydelære med en nøjagtighed på 0,1 mm. Både unge og gamle fugle indgår (aldersbestemmelse iflg. Skarphédinsson 1987), da der ikke kunne påvises signifikante forskelle mellem aldersgrupperne.

Resultaterne er sammenfattet i Tab. 1. I alt 89% af Ravnene vil kunne kønsbestemmes korrekt ud fra næblængden, og hele 94% ud fra hovedlængden.

Begge mål blev kombineret i en diskriminantanalyse, men det gav ingen forbedring i forhold til hovedlængden alene. Det er egentlig ikke overraskende, da der er en nær korrelation mellem de to mål ($r=0,71$).

Resultatet ligner meget hvad Coulson et al. (1983) fandt for tre mågearter: hovedlængden var den parameter, der bedst adskilte de to køn (93-96% korrekt kønsbestemt), og inkorporering af andre mål (bl.a. næblængden) gav kun marginale forbedringer i forhold til hovedlængden taget alene.

Det kan konkluderes, at færøske Ravne (med en fejl på ca 6%) kan kønsbestemmes på basis af hovedlængden (hanner over og hunner under 132,0 mm). Metoden bør kunne anvendes andre steder, men pga. Ravens geografiske størrelsesvariation må den baseres på mål fra lokale fugle.

Tak til Jákup Andreas Mohr og Hanus Wang, der har indsamlet og indsendt Ravnene.

Tab. 1. Vingelængde samt næb- og hovedlængde (mm) for færøske Ravne ($\pm$ SD).

Wing, bill and head length (mm; mean $\pm$ SD) of Faeroese Ravens.

	n	vinge ^a wing ^a	næb ^b bill ^b	hoved ^c head
♀ ♀	112	415,2 $\pm$ 11,1	80,3 $\pm$ 2,3	128,3 $\pm$ 2,1
♂ ♂	101	430,3 $\pm$ 11,7	85,3 $\pm$ 2,6	135,7 $\pm$ 2,3

a: flad og strakt vinge max. length

b: culmen til pande to skull (jf. Svensson 1992)

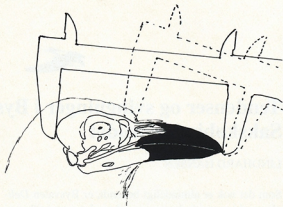

Fig. 1. Definition af de omtalte mål: hovedlængde og næblængde (culmen til pande).

Definition of the discussed measurements, total head length and bill length to skull.

Summary: Sexing Ravens from head measurements

Head measurements were taken from 213 newly shot Ravens *Corvus corax varius* from the Faeroe Islands (Tab. 1). Using total head length (Fig. 1), Ravens could be sexed with an error rate of 6%, against 11% if bill length was used. A discriminant analysis combining both measurements gave no further improvement, the proportion of incorrectly sexed birds remaining at 6%. The method should work equally well in other Raven populations if based on measurements from local birds.

Referencer

- Coulson, J. C., C. S. Thomas, J. E. L. Butterfield, N. Duncan, P. Monaghan & C. Shedden 1983: The use of head and bill length to sex live gulls Laridae. – *Ibis* 125: 549-557.
 Skarphédinsson, K. H., O. K. Nielsen, S. Thórisson, S. Thorstensen & S. A. Temple 1990: Breeding biology, movements, and persecution of ravens in Iceland. – *Acta Nat. Islandica* 33: 1-45.
 Skarphédinsson, K. H. 1987: Aldursgreiningar á hröfnum. – *Fréttabréf Veidistjóra* 3(1): 4-7.
 Svensson, L. 1992: Identification guide to European passerines. 4th ed. – Stockholm.

Jens-Kjeld Jensen
Fr-270 Nólsoy
Færøerne

Kaj Kampp
Borrebyvej 42
2700 Brønshøj